

Gunilla Hemming

Rasmus Lindberg

Pipsa Lonka

Veikko Nuutinen

Felicia Ohly, Otto Sandqvist, Agate Øksendal Kaupang

VIISI NÄYTELMÄÄ FEM PJÄSER

Toimittanut – Redigerad av Inke Rosilo
TNL / Nuori Näyttämö

ntamo

VIISI NÄYTELMÄÄ
FEM PJÄSER

Näytelmien oikeudet:
2018 Työväen Näyttämöiden Liitto r.y.
2019 Kirjailijat

Ulkoasu & taitto Päivi Vuorinen

ISBN 978-952-215-753-9 (sid.)
ISBN 978-952-215-754-6 (PDF)

Valmistaja
BoD – Books on Demand
Norderstedt, Saksa

ntamo
2018

www.nuorinayttamo.fi

www.tnl.fi

Gunilla Hemming

Rasmus Lindberg

Pipsa Lonka

Veikko Nuutinen

Felicia Ohly, Otto Sandqvist, Agate Øksendal Kaupang

VIISI NÄYTELMÄÄ FEM PJÄSER

NTAMO

Helsinki 2018

Sisällys

Esipuhe	11
Gunilla Hemming	12
<i>Carmina</i> (på svenska, ruotsiksi)	13
<i>Carmina</i> (suomeksi)	75
Rasmus Lindberg	138
<i>Sannas sanna jag</i> (på svenska, ruotsiksi)	139
<i>Ainon aito mä</i> (suomeksi)	211
Pipsa Lonka	282
<i>Tuntemattoman eläimen jäljet</i> (suomeksi)	283
Veikko Nuutinen	332
<i>On isis</i> (suomeksi)	333
Otto Sandqvist, Felicia Ohly, Agate Øksendal Kaupang	394
<i>Nevadaland</i> (in English, englanniksi)	395

ESIPUHE

Kolme näytelmää tässä antologiassa syntyi Nuori Näyttämö 2016–2018 -hankkeen tilaamina. Neljäs kappale on Rasmus Lindbergin Ruotsin LÄNK-hankkeelle kirjoittama *Sannas sanna jag* (2014), siinä missä viides, *Nevadaland*, on pohjoismainen yhteistuotanto.

Nuori Näyttämö 2016–2018 oli valtakunnallinen iprojekti. Se yhdisti teatteriryhmien, koulujen ja oppilaitoksien nuoret harrastajat työskentelemään yhdessä ammattiteatterin tekijöiden ja näytelmäkirjailijoiden kanssa.

Hankkeen konseptin voi tiivistää helposti. Ammattikirjoittajat kirjoittivat 13–19-vuotiaille suunnattuja näytelmiä, joista nuorten ryhmät valmistivat esityksensä paikkakuntansa ammattiteatterin tuella. Kaikki teokset osallistuivat paikallisiin festivaaleihin: nuorten ryhmät esiintyivät oman paikkakuntansa ammattiteatterin lavalla. Näistä esityksistä valittiin edustajat Tampereen Työväen Teatterissa toteutettuun valtakunnalliseen festivaaliin.

Hankkeen pääjärjestäjänä oli vuosina 2016–2018 Työväen Näyttämöiden Liitto r.y. ja tuottajana Inke Rosilo. Dramaturgina toimi Annina Enckell.

Hanke sai tukea seuraavilta tahoilta: Suomen Kulttuurirahasto, Opetus- ja kulttuuriministeriö, Kansan Sivistysrahasto, Jenny ja Antti Wihurin rahasto sekä RIIHI säätiö.

Näytelmien oikeudet ovat 31.12.2018 asti Nuori Näyttämö -hankkeella ja siirtyvät vuoden 2019 alusta kirjailijoille tai heidän valtuuttamilleen toimijoille. Tiedot tekijänoikeuksista on merkitty kunkin tekstin kohdalle erikseen. Lupa esittämiseen tulee hankkia ennen harjoitusten käynnistämistä.

www.nuorinayttamo.fi

Inke Rosilo

Opetus- ja
kulttuuriministeriö

Pohjoismaiden
ministerineuvosto

Gunilla Hemming

GUNILLA HEMMING (f. 1955) är sedan 1991 *freelance* manus- och pjäsförfattare.

Hemming har skrivit ett 30-tal hörspele, TV-serier, manus till animationsserier för barn. Hon har gjort pjäsöversättningar främst från franska och skrivit ca 10 helaftonpjäser. Senaste premiärerna var *Verkossa* (HKT, 2013) om Wikileaks, *Nazifruar* (Lilla Teatern, 2013) om kvinnorna i Hitlertyskland och *Om kärleken* (Lilla Teatern, 2015) och operalibretto för *Höstsonaten* 2017. Gunilla Hemming åtnjuter för närvarande statens 5-åriga stipendium.

Kuva Inke Rosilo

GUNILLA HEMMING (s. 1955) on ollut vuodesta 1991 lähtien *freelancer*-käsikirjoittaja ja näytelmäkirjailija. Hemming on kirjoittanut noin 30 kuunnelmaa, TV-sarjoja, käsikirjoituksia lasten animaatiisarjoihin. Hän on kääntänyt näytelmiä lähinnä ranskasta ja kirjoittanut 10 kokoillan näytelmää.

Viimeisimmät ensi-illat olivat *Verkossa*, aiheena Wikileaks (HKT, 2013), *Nazifruar*, teemana naiset Hitlerin Saksassa (Lilla Teatern, 2013), *Om Kärleken*, joka käsitteli kirjailija Henri Stendahlin rakkaussuruja (Lilla Teatern, 2015) ja oopperalibretto *Syyssonaatti* 2017. Gunilla Hemming työskentelee tällä hetkellä valtion viisivuotisella apurahalla.

CARMINA

Gunilla Hemming

Näytelmän esitysoikeudet
31.12.2018 asti
NUORI NÄYTTÄMÖ 2016–2018
Työväen Näyttämöiden Liitto
nn@tnl.fi
1.1.2019 alkaen Agency North

PERSONER:

CARMINA PALMA, ca 18

KLAUS, hennes kompis, ca 18

LILLASYSTER, 12 år

TIDSANDAN 1 o 2

Carminas PAPPA

Carminas MAMMA

ÄRKEBISKOPEN

NÖRD I DOMKYRKAN

BUSINESSÄNGEL 1–3

START-UP KÖREN

TRONALD DUMP, miljardär

MARIE C, forskare

BORIS, laboratoriechef

JOURNALISTEN

STATSMINISTERN

Statsministerns fru LEENA

SCEN 1. UTOMHUS PÅ ETT FÄLT

(*Sen kväll. CARMINA och hennes vän KLAUS står och spanar på den mörka himlen.*)

CARMINA: Ser du, där är Karlavagnen och snett nedanför. Den lyser också som en stjärna...

KLAUS: Är det dom?

CARMINA: Jo. Borde vara... koordinaterna stämmer.

KLAUS: Ganska cool! Eller va?

CARMINA: Raketen rör sig nu med en hastighet på över...

KLAUS: Eller va?

CARMINA: ...över 12 000 miles i timmen. Och när de lämnar vår stratosfär, ökar den till 20 000. Hej då mamma! Hej då pappa!

KLAUS: Vilken tur, jag menar – helt otroligt att de kunde gå och vinna lotteriet.

CARMINA: Jo. En chans på 100 000. "Den första turistresan till Mars"

KLAUS: Din familj lyckas alltid vara först och bäst!

CARMINA: Något annat duger inte.

KLAUS: Du var ju först och bäst genom hela skolan.

CARMINA: För att jag måste. Mina föräldrar tävlar till och med om att ha de snyggaste facebookuppdateringarna: "Se vår otroliga kantarellskörd", "Här är vår virkade eko-julgran, garnåtgång 4 kilometer", "Vårn mommo vinner pris i karaoke på tangomarknadens seniorkväll för kategorin över 90-åringar". De började vara helt hysteriska och *burn-out*, testa på allt, men visste aldrig vad de ville.

KLAUS: Nå jo, då kan man ju förstå att det känns skönast att sticka från allt.

LILLASYSTER: (*Kommer.*) Hej Klaus, jag har sökt dig.

KLAUS: Jo?

LILLASYSTER: Varför svarar du inte?

KLAUS: Jag har varit på ljudlöst.

LILLASYSTER: Hej Carmina. Vad gör ni?

KLAUS: Ingenting speciellt.

CARMINA: Vi såg nu bara här hur min mamma och pappa åkte till Mars.

LILLASYSTER: Aj jo, de vann den där tävlingen? Syns de?

KLAUS: Ska du inte gå hem nu?

LILLASYSTER: Syns de ännu?

KLAUS: Måste du alltid hänga efter andra?

LILLASYSTER: Jag har tappat nycklarna.

KLAUS: Det har du inte alls.

LILLASYSTER: Jo.

KLAUS: Stick nu.

LILLASYSTER: (*Söker i fickorna.*) Gissa vad! Jag hittade min läppglans. (*Till CARMINA.*) Jordsgubbssmak.

KLAUS: Den luktar ända hit.

LILLASYSTER: Oj. Nu hittade jag också nycklarna.

KLAUS: Ok.

LILLASYSTER: När kommer du hem?

KLAUS: Sen nångång.

CARMINA: (*Till LILLASYSTER.*) Är allt bra?

LILLASYSTER: Jo. (*Hon erbjuder läppglansen.*) Vill du ha lite läppis?

CARMINA: (*Tar lite läppfett och smörjer läpparna.*) Tack.

LILLASYSTER: Vad tänker ni göra nu?

KLAUS: Fattar du vad man säger till dig?

LILLASYSTER: Fattar du då?

CARMINA: Bry dig inte om Klaus, din brorsa är inte din psykolog. Han är din storebrorsa.

KLAUS: Hon borde veta det.

CARMINA: (*Till LILLASYSTER.*) Alltså att vara storebrorsa är direkta motsatsen till att vara psykolog.

LILLASYSTER: Jag måste gå nu. Vi ses. Hej då.

(*LILLASYSTER går.*)

KLAUS: Allt hon gör är fejk. Get a life!

CARMINA: Jag minns hur det var att vara tolv.

KLAUS: Hur blir det med dig nu – jag menar – när kommer de tillbaka? Dina de här... förmyndare?

CARMINA: När de kommer tillbaka är de över 140 år. Och jag är död.

KLAUS: Nå nä, hej.

CARMINA: Det är kallt på Mars. När de stiger ut där kan de frysa ner sig blixtnabbt och så kommer de hem i en box som två gigantiska paket fiskpinnar. Och sen, sen kan de så småningom låta tina opp sig och fortsätta att leva hur länge de vill.

KLAUS: Inte kan de stoppa tiden.

CARMINA: Klaus! Mars tur och retur är ingen weekendresa. Det sista de gjorde var att ge mig de här, de kom med Pirkka-tidningen – ”Dethär Carmina är en biljett till framtiden”. (*Hon visar två biljetter.*)
Jag har två, för oss båda.

KLAUS: Biljetter till startup-festivalen?

CARMINA: Nu startar vi upp sa de, vi startar upp till Mars och du ska starta upp här på jorden, för ni unga är morgondagens entreprenörer.

KLAUS: Jo, sen när alla har utvecklat sin egen app är vi förstås miljonärer.

CARMINA: Det är väl det som gäller för oss? Att göra allt själv.

KLAUS: Inte för mig. Jag vill inte bli nån utbränd 27-årig VD.

CARMINA: Vad tänker du bli?

KLAUS: Ingen förbannad VD i alla fall. Är det det som ska rädda oss från deras finanskriser och klimatkatastrofer och arbetslösheten? Från globaliseringen och flyktingkrisen och ekologisk utarmning? Att vi alla blir företagare och sitter i varsitt hörn och petar med nån fin företagsidé och lyssnar på vår inre entreprenör.

CARMINA: Hur kan du vara så säker på att det är dumt om du aldrig har försökt?

KLAUS: Du är smart, det är helt klart. Men jag är inte sån.

TIDSANDAN: (*Kommer, ser väldigt typiskt ut som tidsandan gör.*)
Vilken succé! Gratulerar Carmina. Dina föräldrar är verkliga föregångare.

CARMINA: De sade alltid, att man aldrig kan ställa målet för högt.

TIDSANDAN: Du måste vara stolt!

CARMINA: Såklart.

TIDSANDAN: Tänk vad härligt att nu få stå på egna ben! Eller hur?

CARMINA: Så där...

TIDSANDAN: Och var ställer du ditt mål? Berätta!

CARMINA: Jag vet inte... vem är du?... är här lite kallt... Jag måste kanske gå in efter en varmare jacka?

KLAUS: Vi ses.

TIDSANDAN: (*Ser efter CARMINA.*) Vet du hur det hela började?

KLAUS: Förlåt, men vem är du?

TIDSANDAN: (*Ger sitt kort.*) Ah, här är mitt businesscard.

KLAUS: (*Läser.*) "Tidsandan"? Är du – Tidsandan? På riktigt?

TIDSANDAN: Bööö!

KLAUS: Ska du inte bara vara en idé?

TIDSANDAN: Tänk på mig som ett mentor-företag. Tidsandan. Finns överallt, också när man minst väntar det. Vill du höra hur allt började?

KLAUS: Jag borde nog också dra nu... Min syster har tappat hemnycklarna.

TIDSANDAN: OK. OK.

KLAUS: Moikka.

TIDSANDAN: (*Till publiken.*) Inte tänker ni också gå? De som stannar får en äkta Iphone 7:a när dethär är slut! Joke, joke.

CARMINA: (*Kommer tillbaka.*) Det var en sak... har han gått...?

TIDSANDAN: Din vän? Han slank sin väg.

CARMINA: Jag glömde att ge biljetten till startup-festivalen.

TIDSANDAN: Och jag tänkte just börja berätta din historia.

CARMINA: Inte har jag nån historia, jag har bara ganska kallt och här börjar snart regna.

Viisi näytelmää – Fem pjäser -antologian viidestä näytelmästä kolme on kirjoitettu Nuori Näyttämö -hankkeen tilauksesta. Nämä teokset ovat Pipsa Longan *Tuntemattoman eläimen jäljet*, Veikko Nuutisen *On isis* ja Gunilla Hemmingin *Carmina*.

Neljäs näytelmä on ruotsalaiselle LÄNK -hankkeelle Rasmus Lindbergin kirjoittama *Ainon aito mä*, alkuperäiseltä nimeltään *Sannas sanna jag*. Antologian viides draama *Nevadaland* on syntynyt pohjoismaisena yhteistuotantona. *Nevadalandin* kirjoittajista Otto Sandqvist on suomalainen, Felicia Ohly ruotsalainen ja Agate Øksendal Kaupang norjalainen.

Näytelmät peilaavat 13–19-vuotiaiden nuorten maailmaa. Esille nousevat eettiset kysymykset matkalla itsenäisyyteen ja aikuisuuteen. Nuori Näyttämö on valtakunnallinen teatterihanke, joka yhdistää teatteriryhmien, koulujen ja oppilaitoksien nuoret teatterin harrastajat työskentelemään yhdessä ammattiteatterin tekijöiden ja näytelmäkirjailijoiden kanssa.

Hankkeen pääorganisoija on Työväen Näyttämöiden liitto.

9 789522 157539 >